

خداوند آنچه را داده در روز قیامت طلب می کند

حجت الاسلام زائری در تبیین علت وجود روایات متعارض گفت: امام صادق(ع) در این مورد می فرماید " برای تعیین درستی روایت و یا عدم آن و یافتن پاسخ سئوالاتی که جوابی برای آن وجود ندارد....

حجت الاسلام زائری در تبیین علت وجود روایات متعارض گفت: امام صادق(ع) در این مورد می فرماید " برای تعیین درستی روایت و یا عدم آن و یافتن پاسخ سئوالاتی که جوابی برای آن وجود ندارد مبنا و اساس ما قرآن است. هر حدیث و روایتی که با قرآن نخواند فقط زینت است. " مبنا، توحید و خداشناسی است و بعد از قرآن سخنان پیامبران و امامان است که راهگشا و راهنمای ما خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری مهر، حجت الاسلام محمدرضا زائری در جلسه دیگری از درس هایی از اصول کافی که روز سه شنبه 2 اردیبهشت در مجموعه فرهنگی شهدای انقلاب اسلامی (سرچشمه) برگزار شد، در مورد روایات متعارض به نقل از کتاب «فضل علم» مرحوم کلینی گفت: مرحوم کلینی در کتاب فضل علم در خصوص تکلیف مومنین در مقابل روایات متعارض روایتی از امام صادق(ع) نقل می کند که می فرماید: گاهی احادیث و روایاتی از پیامبر نقل می شود که ظاهراً معقول است اما شما چیزی می دانید که با آن فرق دارد. علت این تفاوت ها این است که در همان سالهای ابتدای شکل گیری دین اسلام و شیعه و درست در زمان خفقان سیاسی حاکم، روایاتی عنوان شده که ممکن است در شرایط خاص نقل شده باشد. این به دلیل همان شرایط خاص زمان خود بوده و با تغییر شرایط، روایت نیز تغییر کرده است. به همین دلیل است که ما دو روایت از یک شخص داریم که هر دو صحیح است، اما شرایط بیان آن متفاوت است.

وی افزود: در واقع در این زمان است که گفته شده بیان چیزی که ظرفیت آن وجود ندارد صحیح نیست. پیامبر(ص) و یا امامان(ع) ما بسته به شرایط، تشخیص داده اند مطلبی را بیان کنند که برای زمان و افراد خاص خود بوده و نمی توان در شرایط دیگر به آن استناد کرد. امام صادق(ع) می فرماید " احادیث ممکن است در شرایط مختلف با شکل های مختلف بیان شده باشد."

این نویسنده و پژوهشگر حوزه دین در مورد تشخیص احادیث و روایات صحیح و درست گفت: بسیاری از جریان های روایی و احادیث نادرست بر اساس تشخیص فردی بوده و به اشتباه به دین و شیعه اضافه شده است. چیزی که در ابتدا قرار بود برای اصلاح اضافه شود بعد از گذشت زمان به چیز دیگری تغییر پیدا کرده که با اصل دین و شیعه تناقض دارد. نقل است از امام صادق(ع) که می فرماید " همانطور که در قرآن تشابه وجود دارد و همانطور که تفسیر آیات قرآن کار هر کسی نیست احادیث هم ناسخ و منسوخ دارد. " روایات و بیانات بسته به زمان خود و کسانی که این روایات برایشان نقل شده متفاوت است. نمی شود تمام روایات را در زمان مشخص بیان کرد و به آن استناد کرد. این امام پیشوا و عالم است که تشخیص می دهد که چه روایتی را در چه زمانی نقل کند. علم حدیث علمی است که تشخیص می دهد آیا این روایت متعلق به معصوم است یا خیر.

زائری افزود: امام صادق(ع) در مورد اینکه اگر امسال از من سخنی شنیده شد که سال بعد خلاف آن را از من شنیدید چه باید کرد؟ فرموده اند " آن سخن که جدیدتر است و با عقل مطابقت دارد بنای اصلی انتخاب روایت صحیح خواهد بود. " همچنین روایتی دیگر از امام صادق(ع) در این مورد وجود دارد که می فرماید " برای تعیین درستی روایت و یا عدم آن و یافتن پاسخ سئوالاتی که جوابی برای آن وجود ندارد مبنا و اساس ما قرآن است. هر حدیث و روایتی که با قرآن نخواند فقط زینت است. " مبنا، توحید و خداشناسی است. بعد از قرآن سخنان پیامبران و امامان است که راه گشا و راهنمای ما خواهد بود.

مدیرعامل مجموعه فرهنگی سرچشمه در باب توحید گفت: در این باب لازم است همه کلیاتی بدانند بدون اینکه وارد تفسیرهای آن بشوند. نباید وارد مباحث ذاتی و موجودیتی خدا شد. در بسیاری از موارد بخصوص مبحث توحید ممکن است افراد سخنان را با داشته های ناقص خود سنجیده و دچار تناقض شوند. تحلیل هر شخص بر اساس دیده ها و داشته های خودش است. ما در دنیا مانند جنینی هستیم در شکم مادر. تصور ما از اطراف در همان اندازه ای است که در آن قرار داریم. همچنین ما از حقایق بعد از مرگ بی خبریم مانند همان جنینی که از دنیای بیرون خبر ندارد. در این موارد عنوان شده سخت نگیرید و چیزی را بخوانید و به آن رسیدگی کنید که فکر و فهم شما برایش قابل درک است. این همان حداقلی است که برای هر انسان مورد نیاز است.

وی تأکید کرد: ما مبناهایی داریم که به آن معتقدیم، در مقام تعارض بین خوب و خوبتر و یا بد و بدتر آن چیزی مورد انتخاب است که عقل انتخاب کند. نقل است از امام رضا (ع) در مورد کمترین حد معرفت و خداشناسی که فرموده " اقرار و اعتراف به اینکه غیر از احد خدایی نیست، او مانند و شبیه ندارد، او از ابتدا بوده و هیچگاه هم رفتنی نیست و مثل او هم چیزی نیست، باور قلبی به ایمان است. ایمان، قلبی است و به اجبار نمی شود به ایمان رسید. ایمان محبت و عشق به خدا است. ایمان، مستمر و واقعی است؛ تغییر نمی کند. این، حداقل ایمان افراد است که به معنای توحید تلقی می شود.

زائری در پایان سخنان خود گفت: روایت است از امام صادق(ع) در باب خدا و خداشناسی که فرموده " حقایقی وجود دارد که هر کس به آن نمی رسد. یکی از دلایلی که نباید هر چیزی را گفت همین است. " نحوه عرضه دین برای خواص و عوام کاملاً

متفاوت است. اوامر و دستورات خدا در اکثر موارد بسیار عجیب و غریب به نظر می آید، این دستورات برای هر کس نیست. اما نباید نگران بود زیرا که خداوند در روز قیامت از شما آن چیزی را طلب می کند که به شما ارائه شده است. اگر کسی چیزی را نداند، خداوند در آن روز آن را نمی خواهد.